SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1028

S P R A W O Z D A N I E

KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1009)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierował w dniu 5 lutego 2025 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 19 lutego 2025 r.

Przewodniczący Komisji
i Sprawozdawca

(-) Mirosław Maliszewski

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 oraz niektórych innych ustaw[1), 2)]

Art. 1. W ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:
   a) pkt 14 otrzymuje brzmienie:
      „14) kara administracyjna – karę administracyjną, o której mowa w art. 84 i art. 87 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia 2021/2116;”,
   b) po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:
      „17a) niezgodność z wymogami warunkowości społecznej – niezgodność z wymogami wskazanymi w załączniku IV do rozporządzenia 2021/2115;”,
   c) w pkt 29 po wyrazach „po uprawie lub zaoraniu” dodaje się wyrazy „ , z wyłączeniem uprawy traw w siewie czystym,”,
   d) po pkt 31 dodaje się pkt 31a w brzmieniu:

---

1) Niniejsza ustawa służy stosowaniu:
   1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35, Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 148 z 08.06.2023, str. 130, Dz. Urz. UE L 2024/946 z 26.03.2024 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1468 z 24.05.2024);
   2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, Dz. Urz. UE L 29 z 10.02.2022, str. 45, Dz. Urz. UE L 216 z 19.08.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1468 z 24.05.2024).

2) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

„31a) wymogi warunkowości społecznej – wymogi wskazane w załączniku IV do rozporządzenia 2021/2115;”;

2) w art. 6 w ust. 4 w pkt 3 w lit. g kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h w brzmieniu:

„h) Głównemu Inspektorowi Pracy – w przypadku wytycznych dotyczących wymogów warunkowości społecznej.”;

3) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza oraz podlegające jej okręgowe stacje chemiczno-rolnicze tworzą i prowadzą bazę danych zawierającą wyniki badań agrochemicznych w celu, o którym mowa w art. 140 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia 2021/2115.

2. Badania agrochemiczne są wykonywane na podstawie planu opracowanego przez instytucję zarządzającą i przekazanego Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

3. Plan, o którym mowa w ust. 2:

1) jest przekazywany do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym mają być wykonane badania agrochemiczne ujęte w tym planie;

2) zawiera:

a) zakres parametrów, które będą podlegały badaniom agrochemicznym,

b) metody, zgodnie z którymi zostaną wykonane badania agrochemiczne,

c) liczbę obiektów pomiarowych, w których zostaną wykonane badania agrochemiczne,

d) terminy wykonania badań agrochemicznych.”;

4) w art. 30:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) do biologicznej uprawy;”,

b) po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5b) do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany;”;

5) w art. 33 uchyla się pkt 2;

6) w art. 34:

a) w ust. 1 wyrazy „Płatności do biologicznej ochrony upraw” zastępuje się wyrazami „Płatności do biologicznej uprawy”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Płatności do biologicznej uprawy są przyznawane również do powierzchni gruntów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1, położonych na obszarze zatwierdzonym do podstawowego wsparcia dochodów, posiadanych przez rolnika, na których ten rolnik zastosował nawozowy produkt mikrobiologiczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10a ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105) wpisany do wykazu, o którym mowa w art. 25a ust. 1 tej ustawy.”;

7) po art. 35a dodaje się art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35b. Płatności do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany są przyznawane do powierzchni gruntów ornych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1, położonych na obszarze zatwierdzonym do podstawowego wsparcia dochodów, posiadanych przez rolnika, na których ten rolnik zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany zbóż, roślin strączkowych oraz ziemniaków.”;

8) w art. 48 w ust. 1 w pkt 1 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) płatności w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 30 pkt 1 i 3–5b,”;

9) w art. 51:

a) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) jest określona w przepisach ustawy i w przepisach wydanych na podstawie art. 57a ust. 5, art. 70 i art. 71.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kar nie nakłada się w przypadkach określonych w art. 59 ust. 5 akapit drugi, art. 84 ust. 2 lit. c i art. 88 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/2116.”,

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W przypadku gdy nie jest możliwe nałożenie kary w decyzji w sprawie o przyznanie danej pomocy, kwota wypłaconej pomocy w wysokości odpowiadającej wysokości tej kary podlega zwrotowi zgodnie z przepisami art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199 oraz z 2025 r. poz. 39 i …).”;

10) w art. 53 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2023 r. poz. 1199)”;

11) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu:

„Art. 57a. 1. W przypadku nieprzestrzegania wymogów warunkowości społecznej na podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4, nakłada się kary administracyjne.

2. Kary administracyjnej z tytułu nieprzestrzegania wymogów warunkowości społecznej nie stosuje się, jeżeli ta kara nie przekracza równowartości w złotych kwoty, o której mowa w art. 88 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2116.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, w decyzjach w sprawach o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4:

1) podaje się informację o niezastosowaniu kary administracyjnej;
2) nakazuje się realizację działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niezgodności z wymogami warunkowości społecznej oraz ustala się termin realizacji tych działań, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym stwierdzono nieprzestrzeganie wymogów warunkowości społecznej.

4. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4, nie podjął działań naprawczych, o których mowa w ust. 3 pkt 2, w terminie wyznaczonym w decyzji w sprawie o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4, stosuje się przepisy art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia:

1) liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej w ramach oceny wagi według kryterium zasięgu, dotkliwości i trwałości w zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia,
2) wyrażoną w procentach wielkość kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanej stwierdzonej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej,

3) przypadki poważnej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej lub kryteria uznawania niezgodności z wymogami warunkowości społecznej za poważną niezgodność

– mając na względzie przeprowadzenie oceny zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia 2021/2116 i w przepisach wydanych na podstawie tego rozporządzenia.”;

12) w art. 61 w ust. 1:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) płatności w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 30 pkt 1–5b,”,

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) płatności dla małych gospodarstw,”;

13) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. 1. Kontrolę przestrzegania wymogów warunkowości społecznej przeprowadza Państwowa Inspekcja Pracy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712 oraz z 2025 r. poz. …).

2. W celu umożliwienia przeprowadzenia kontroli przestrzegania wymogów warunkowości społecznej Agencja przekazuje Głównemu Inspektorowi Pracy, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, wykaz rolników, którzy w poprzednim roku złożyli wnioski o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4, i którzy:

1) są pracodawcami albo

2) nie będąc pracodawcami są:

a) przedsiębiorcami albo

b) innymi jednostkami organizacyjnymi

– o których mowa w art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

3. Wykaz rolników, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

1) imię, nazwisko i adres – w przypadku rolnika będącego osobą fizyczną;

2) nazwę, numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), siedzibę i adres – w przypadku rolnika niebędącego osobą fizyczną.

4. Nie później niż do dnia 31 października każdego roku Państwowa Inspekcja Pracy przekazuje Agencji informacje o rolnikach, którzy zostali poddani kontroli przestrzegania wymogów warunkowości społecznej, zawierające dane, o których mowa w ust. 3, oraz informacje o niezgodnościach z wymogami warunkowości społecznej stwierdzonych u rolnika, który został poddany kontroli przestrzegania wymogów warunkowości społecznej, niezbędne do ustalenia wysokości kary administracyjnej, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli przestrzegania wymogów warunkowości społecznej w decyzjach wymienionych w art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy orzeczono o nakazach lub zakazach.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 15d w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15d dodaje się pkt 15e w brzmieniu:

„15e) kontrola przestrzegania wymogów warunkowości społecznej w rozumieniu art. 2 pkt 31a ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. …);”;

2) w art. 14 w ust. 1 wyrazy „i samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „ , samorządu terytorialnego i Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa”.

Art. 3. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199 oraz z 2025 r. poz. 39) w art. 29:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. O ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych organ, o którym mowa w ust. 2 pkt 1:

1) rozstrzyga w decyzji w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1 – w przypadku gdy ta kwota nie jest wyższa od kwoty stanowiącej równowartość 100 euro przeliczonej na złote według kursu euro ustalonego dla danego funduszu Unii Europejskiej zgodnie z odrębnymi przepisami;

2) może rozstrzygnąć w decyzji w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1 – w przypadku gdy ta kwota jest wyższa od kwoty stanowiącej równowartość 100 euro przeliczonej na złote według kursu euro ustalonego dla danego funduszu Unii Europejskiej zgodnie z odrębnymi przepisami.”;

2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, strony nie zawiadamia się o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych.”;

3) w ust. 4 wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3 pkt 1”;

4) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli kwota nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych, o których mowa w ust. 1, ustalona w decyzji, o której mowa w ust. 3 pkt 1, przekracza wysokość płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1, przyznanej w tej decyzji, ta kwota podlega potrąceniu z bezspornej i wymagalnej wierzytelności lub należności dłużnika z tytułu płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1, przez 3 lata kalendarzowe od wypłaty tej kwoty.”.

Art. 4. 1. W terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekaże Głównemu Inspektorowi Pracy wykaz rolników niebędących osobami fizycznymi, którzy w 2024 r. złożyli wnioski o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera nazwę rolnika i jego numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), siedzibę i adres.

Art. 5. Do płatności określonych w art. 20 pkt 1–5 ustawy zmienianej w art. 1 i do postępowań w sprawach dotyczących tych płatności:

1) wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,

2) zakończonych ostateczną decyzją wydaną na podstawie dotychczasowych przepisów, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2025 r.